

Concept-Begroting 2014

Regio Groningen-Assen
STEDELIJK NETWERK

Colofon

Datum/versie: Januari 2014
Documentnaam: Concept-Begroting 2014

Opgesteld door: programmabureau Regio Groningen-Assen

Status: Definitief concept
Besluitvorming: Schriftelijke ronde december 2013

Contactpersonen: J.S.R. Bodha

Telefoon: 050 316 4289 (secretariaat)
E-mail: info@regiogroningenassen.nl
Website: www.regiogroningenassen.nl

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	4
2. FINANCIËLE PLANNING.....	6
3. BEGROTING SPEERPUNTEN EN PROJECTEN 2014.....	7
4. BEGROTING PROGRAMMABUREAU EN ORGANISATIE 2014.....	16
BIJLAGE 1 BIJDRAGE VAN DE DEELNEMERS.....	19
BIJLAGE 2 FINANCIËEL KADER 2014-2020	20
BIJLAGE 3 VERDELING KOSTEN CONFORM ACTUALISATIE.....	22

1. Inleiding

Voor u ligt de concept begroting van Regio Groningen-Assen voor het boekjaar 2014. Het convenant Regio Groningen-Assen is als leidraad gehanteerd voor het opstellen van de begroting. In het najaar van 2013 is de Actualisatie Regiovisie door de stuurgroep vastgesteld. Omdat bij de Actualisatie het financiële kader voor de komende begrotingen wordt bepaald, is de begroting 2014 later dan gebruikelijk opgesteld. Met deze begroting maakt de stuurgroep Regio Groningen-Assen de verwachte financiële stromen voor 2014 inzichtelijk.

Achtergrond

De ruimtelijke en economische vraagstukken van vandaag en morgen stoppen niet bij gemeente- of provinciegrenzen. Vanuit dat besef is de samenwerking in de Regio Groningen-Assen ontstaan. De kracht van deze samenwerking bewijst zich juist nu – in tijden van een economische recessie, demografische krimp, toenemende werkloosheid en onzekerheid. De maatschappij is in transitie. De rol van de overheid verandert, maar het perspectief blijft hetzelfde. Samen willen we werken aan een sterke regio waarin een half miljoen mensen met veel plezier kunnen blijven wonen, werken en leven. Daartoe heeft de Regio Groningen - Assen dit jaar haar regiovisie geactualiseerd. Regio Groningen-Assen is een vrijwillige samenwerking. Deelnemers aan de Regiovisie zijn de provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten Assen, Bedum, Groningen, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Noordenveld, Slochteren, Ten Boer, Tynaarlo, Winsum en Zuidhorn (zie voor meer informatie www.regiogroningenassen.nl).

Ambitie

De Stuurgroep heeft de tekst van de geactualiseerde regiovisie in haar vergadering van 9 september 2013 vastgesteld, onder voorbehoud van vaststelling door de raden en staten. Eveneens is vastgesteld de 'Eindrapportage Bereikbaarheid regio Groningen - Assen. Geactualiseerde Netwerkanalyse 2013'. Deze vormt een belangrijk onderdeel van de geactualiseerde visie. De geactualiseerde regiovisie is kaderstellend voor de begroting 2014.

Kern van de geactualiseerde regiovisie vormt het uitgangspunt dat de deelnemers hun samenwerking binnen de Regio Groningen-Assen de komende jaren voortzetten. Dit om de kwaliteit van het economisch kerngebied van Noord-Nederland blijvend te versterken. De veranderde omstandigheden leiden wel tot enkele inhoudelijke koerswijzigingen en een verlaging van de jaarlijkse bijdrage aan het Regiofonds van 30% ten opzichte van het niveau 2010. De regionale samenwerking zal zich de komende jaren richten op het speerpunt van versterking van de interne samenhang tussen steden en regio, kortweg omschreven als interne samenhang waarbij bereikbaarheid centraal staat. Dit omvat zowel afstemming als investeringen. Daarnaast zal de regio zich richten op twee andere speerpunten, namelijk het faciliteren van het Economisch Platform Regio Groningen-Assen (waarin overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen samenwerken) en de ondersteuning van regionale projecten ter versterking van de gebiedskwaliteit. Onder

verantwoordelijkheid van de Stuurgroep zal de regionale programmering van woningbouw en bedrijventerreinen worden gemonitord en afgestemd.

De Stuurgroep heeft ondanks de verminderde financiële mogelijkheden besloten vast te houden aan de investeringen in de bereikbaarheid in de regio. Dit besluit combineert de Stuurgroep met het nemen van een aantal financiële maatregelen.

Deze betreffen:

- de verlaging van de jaarlijkse bijdrage vanaf 2013 met 30% ten opzichte van het niveau 2010 onder gelijktijdige verlenging van de betalingstermijn van 2020 naar 2023;
- een taakstellende verlaging van 30% (= € 3,4 mln) op Regionale Projecten (voorheen Begroting Regiopark);
- een taakstellende verlaging van 80% (= € 4,4 mln) op Economie (voorheen Begroting Economie, wonen, profilering)
- vermindering van organisatiekosten, inclusief het Programmabureau op basis van een extern advies over de toekomstige werkorganisatie.

Het stopzetten van de Regiotram heeft geleid tot een vrijval van € 33 miljoen uit het Regiofonds. De vrijval wordt aangewend voor de bekostiging van de mobiliteitsopgave en het elimineren van de overcommitting in het meerjareninvesteringsprogramma.

Ook de bestuurlijke structuur gaat op de schop door de actualisatie van de regiovisie. De Stuurgroep blijft het hoogste orgaan en blijft bestaan uit de bestuurlijke vertegenwoordigers van de deelnemers. Qua diversiteit zal zij gaan aansluiten op de speerpunten. De Stuurgroep blijft eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de regiovisie en de investeringen. Het Dagelijks bestuur komt slechts op afroep bijeen en vervult een agenderende rol.

Met de benoeming van de speerpunten is tevens bepaald dat alleen voor het speerpunt 'interne samenhang' de programmatische werkwijze gecontinueerd wordt. Voor de andere twee speerpunten (versterking economie en kwaliteit stad en land) staat dat niet vast. Eind 2013 hoopt de Stuurgroep een nader uitwerking te kunnen presenteren.

Leeswijzer

De conceptbegroting 2014 geeft inzicht in de financiën van Regio Groningen-Assen. Achtereenvolgens gaat hoofdstuk 2 in op de financiële planning. Dit hoofdstuk beschrijft de verwachte onttrekkingen en inkomsten van het regiofonds. De voor de komende jaren geformuleerde speerpunten zijn in hoofdstuk 3 vertaald naar de financiële implicaties voor 2014. In hoofdstuk 4 wordt de begroting van het programmabureau gepresenteerd met een korte toelichting. Daarna geeft hoofdstuk 5 een overzicht van de totale begrote uitgaven voor 2013/2014. Ten slotte zijn in de bijlagen de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers aan het regiofonds en een verkort Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) 2010-2020 opgenomen. Alle bedragen in deze begroting zijn in euro's.

Proces

Vanaf 2006 rapporteert de Regio Groningen-Assen een keer per jaar over de voortgang van de regionale samenwerking en de financiële aspecten. Hierdoor wordt elk voorjaar via de colleges aan de raden en Staten een totaalpakket aangeboden. Conform het convenant wordt uw college in de gelegenheid gesteld te reageren.

2. Financiële planning

De financiële planning van Regio Groningen-Assen geeft inzicht in de verwachte inkomsten en onttrekkingen van het regiofonds. In de begroting is voor de programma's en projecten uitgegaan van het meerjareninvesteringsprogramma (MIP), uitvoeringsprogramma's Bereikbaarheid 2012 en Regiopark 2013, Actualisatie RegioVisie 2013 en jaarrekening 2012. De stortingen van de afzonderlijke gemeenten en provincies aan het regiofonds zijn opgenomen in bijlage 1. De financiële kaders voor de lange termijn zijn samengevat in bijlage 2.

Financiële planning	begroting 2013*	begroting 2014
Saldo regiofonds (1 januari)	27.849.670	23.473.670
<i>Begrote inkomsten</i>		
Storting van de deelnemers **	6.650.000	6.650.000
Algemene inkomsten***	5.250.000	1.970.000
Verwachte rente	263.000	62.000
Totale inkomsten	12.163.000	8.682.000
<i>Begrote uitgaven*</i>		
Programmabureau	1.039.000	982.000
Projecten / Speerpunten	15.500.000	16.534.000
Totale uitgaven	16.539.000	17.516.000
Regiofonds (31 december)	23.473.670	14.639.670

Tabel 1: Financiële planning 2013 en 2014

* Inclusief wijzigingen uit de jaarrekening 2012, het stopzetten van de tram en de ontvangen Rijksbijdragen in het kader van het programma beter Benutten en consequenties van de Actualisatie. Doorvoeren van deze wijzigingen geeft een realistischer beeld van het verloop van het Regiofonds.

** De Stuurgroep heeft op 23 mei 2013 besloten tot het doorvoeren van een structurele korting van 30% op de oorspronkelijke regionale bijdrage van € 9,50 mln. Deze korting gaat in per 2013. Omdat in 2013 oorspronkelijk € 8,81 begroot was zal het verschil van € 2,16 mln. met de deelnemers worden verrekend.

*** Rijksbijdrage in het kader van het programma Beter Benutten

3. Begroting speerpunten en projecten 2014

In dit onderdeel van de begroting wordt een overzicht gegeven van de verwachte kosten voor het jaar 2014. Tot 2013 werd onderscheid gemaakt in regionale programma's en projecten (Bereikbaarheid, Regiopark, Economie en Innovatie) en overige projecten (Substantiële projecten, Kwaliteitsteam). Voor 2014 en daarna wordt de begroting gebaseerd op de speerpunten zoals die staan geformuleerd in de geactualiseerde regiovisie:

1. Het economisch kerngebied verder ontwikkelen (Economie)
2. De interne samenhang tussen steden en regio versterken (Interne samenhang)
3. De kwaliteit van stad en land behouden en versterken (Kwaliteit stad-land).

Bij het concreet maken van deze speerpunten is bij de actualisatie onderscheid gemaakt tussen wat de regio zelf zou moeten oppakken ('RGA doet') en wat zij van anderen verwacht ('RGA agendeert'). Afhankelijk van het onderwerp speelt de RGA hierbij een coördinerende of stimulerende rol. De taken die de regio zelf zal oppakken zijn in de volgende paragrafen begroot en toegelicht.

De uitgaven voor Bereikbaarheid en Kwaliteit stad-land (/ Regiopark) zijn gebaseerd op het meerjareninvesteringsprogramma (MIP) en de uitvoeringsprogramma's 2012/2013. In de doorvertaling in deze begroting is een inschatting gemaakt voor de bijdrage-aanvragen die in 2013 en 2014 door de projectverantwoordelijken kunnen worden ingediend. De daadwerkelijke uitbetaling uit het regiofonds is afhankelijk van de claims, die de deelnemers gedurende het jaar indienen.

Vanaf 2010 worden jaarlijks bestuurlijke opdrachten voor de regionale programma's opgesteld. Deze opdrachten vormen het kader waarbinnen de portefeuillehouders opereren en zijn daarmee ook het kader voor het uitvoeringsprogramma. In zo'n opdracht is kernachtig weergegeven welke doelen worden nagestreefd, welke acties daarvoor ingang worden gezet (met verwachte output, planning en organisatie), welke middelen daarvoor uit het regiofonds nodig zijn en welke risico's worden gezien bij de uitvoering van de opdracht.

Begroting 2013

Programma's en Projecten	Bedrag
<i>Regionale programma's en projecten</i>	
Bereikbaarheid	4.200.000
Regiopark	3.300.000
Economie, bedrijventerreinen en profilering	500.000
Wonen	200.000
<i>Overige projecten</i>	
Compensatie	3.400.000
Substantieel regionaal project	3.800.000
Kwaliteitsteam	100.000
Totaal	15.500.000

Tabel 2a: begroting programma's en projecten 2013

Begroting 2014

Speerpunten en Projecten	Bedrag
<i>Speerpunten</i>	
A. Economie	150.000
B. Interne samenhang	7.682.000
C. Kwaliteit stad-land	2.656.000
<i>Overige projecten</i>	
D. Innovatie	500.000
E. Compensatie	3.400.000
F. Substantieel regionaal project	2.146.000
Totaal	16.534.000

Tabel 2b: Begroting speerpunten en projecten 2014

Toelichting op begroting Speerpunten en projecten 2014

A. Economie € 150.000

De geactualiseerde regiovisie Groningen-Assen

In de geactualiseerde regiovisie Groningen-Assen wordt het toenemende belang van Regio Groningen-Assen op het gebied van economie en werkgelegenheid onderkend, zowel binnen de regio als ook voor de omgeving rond de regio. Verder wordt in de visie verwezen naar trends in Europa en het toenemende belang van stedelijke regio's in Europa op het economisch domein. Gelijktijdig is sprake van een economische recessie die ertoe leidt dat er meer financiële druk ontstaat bij overheden, bedrijven en andere instellingen.

Binnen deze context spreekt de nieuwe visie de ambitie uit het economisch kerngebied van Regio Groningen-Assen verder te ontwikkelen.

Economisch Platform Regio Groningen-Assen

Het bedrijfsleven krijgt in die ambitie tot economische ontwikkeling een belangrijke rol. Het bestaande Economisch Platform Regio Groningen-Assen wordt hiervoor benut. In dit platform werken bestuurders van bedrijven, overheid en onderwijs samen. Het doel van het platform is om het economisch verdienvermogen in de regio te versterken en de werkgelegenheid te vergroten.

Resultaten van het Economisch Platform tot nu toe zijn de economische samenwerking met de Eemsdelta en het bevorderen van kiezen voor techniek in een concrete aanpak met basisscholen in onze regio.

Het bedrijfsleven aan zet

In april 2013 is in het Economisch Platform de economische situatie van de regio en de omgeving uitvoerig besproken. Daarin is afgesproken dat voor initiatieven voor economische ontwikkeling de ondernemers aan zet zijn. Het resultaat is dat een ondernemersdelegatie een plan opstelt voor economische ontwikkeling waarin concrete acties worden voorgesteld. Gelijktijdig komt een groep jonge ondernemers uit het platform met een eigenzinnige aanpak. Beide plannen zijn gepresenteerd in de platformbijeenkomst van 14 oktober 2013.

In de voorbereiding tot het opstellen van de plannen voor de platformbijeenkomst van 14 oktober wordt bevestigd dat het accent voor economische ontwikkeling vooral bij het bedrijfsleven ligt. De plannen bevatten concrete acties die betrekking hebben op innovatie, samenwerking tussen bedrijven en regio's en profilering.

De eerder vastgestelde acties van het platform worden samen met het actieplan van 14 oktober 2013 in een actieprogramma 2013/2014 samengevat. Zodra dit actieprogramma door het Economisch Platform is vastgesteld worden de deelnemers in de regiovisie Groningen-Assen hierover geïnformeerd.

Werklocaties Regio Groningen-Assen

De Regio Groningen-Assen blijft werken aan een goed vestigingsklimaat in de regio. De afspraken over de bedrijventerreinen die in regionaal verband in 2012 zijn gemaakt worden gemonitord. Bij veranderende vraag zal het aanbod moeten worden aangepast. Dit betreft nieuwe locaties maar in toenemende mate ook bestaande werklocaties. In eerdere onderzoeken is al duidelijk geworden dat het klassieke onderscheid tussen woon- en werklocaties vervaagt. Werken vindt in belangrijke mate plaats op niet-bedrijventerreinen. De kwantitatieve en kwalitatieve vraag naar werklocaties blijft in regionaal verband dan ook belangrijk en een thema op de agenda.

In dit verband wordt ook Europees samengewerkt in het programma SEEDS. In dit programma wordt naar aanleiding van de economische recessie en als gevolg van de veranderende vraag gewerkt aan alternatieve bestemmingen voor niet-afgeronde woon- en werklocaties. In onze regio doen als projecten mee Suikerfabrieksterrein Groningen, Entree Leek, Havenkwartier Assen en Haarveld Roden. Het SEEDS-programma wordt gedeeltelijk bekostigd door Europa.

Middeleninzet 'het economisch kerngebied versterken'

In de begroting is € 150.000 opgenomen voor 2014. De inzet is gericht op het realiseren van het actieprogramma dat op het Economisch Platform van 14 oktober 2013 wordt vastgesteld. Verfijning van de middeleninzet vindt daarna plaats.

Verder worden de proceskosten betaald voor het monitoren van de werklocatie-ontwikkelingen in onze regio en deelname aan het programma SEEDS.

B. Interne samenhang € 7.682.000

Het speerpunt 'versterken interne samenhang' uit de Actualisatie Regiovisie is gebaseerd op de constatering dat de verwevenheid tussen de steden Groningen en Assen enerzijds, en de regio anderzijds, sterker wordt. Om deze verwevenheid in goede banen te leiden wordt de komende jaren voor bereikbaarheid gefocust op de volgende onderwerpen:

- Monitoring van de mobiliteitsontwikkeling.
- Het bereikbaar houden van de economische toplocaties in de Regio Groningen-Assen, waaronder de kennisconcentraties, de zorgvoorzieningen, en Groningen Airport Eelde.
- Versterken van de HOV-structuur van de regio, inclusief OV-knooppunten en P+R locaties.
- Uitvoeren van het programma Beter Benutten, waarbij het gaat om het beter benutten van bestaande infrastructuur.

Bereikbaarheid

Als bouwsteen voor de Actualisatie Regiovisie heeft de regio in de eerste helft van 2013 de Netwerkanalyse uit 2006 geactualiseerd. De aanleiding hiervoor is enerzijds het niet doorgaan van de Regiotram als ruggengraat van het regionale openbaar vervoersysteem. Anderzijds kunnen we constateren dat enkele achterliggende factoren die van invloed zijn op de mobiliteitsontwikkelingen in de regio (economie, demografie en technologie) zich anders hebben ontwikkeld dan in 2006 was voorzien. Het doel van de geactualiseerde Netwerkanalyse is het samenstellen van een integrale visie op het gebied van de

bereikbaarheid van de Regio Groningen-Assen, resulterend in een (bijgesteld) Meerjaren Investeringsprogramma (MIP). De netwerkanalyse kan worden gezien als de kapstok voor alle bereikbaarheidsprojecten in de regio.

De Stuurgroep RGA van 14 juni 2013 heeft afgesproken om voor de projecten in het zogenaamde Basispakket vanuit het regiofonds tot 2023 een bedrag van € 62 miljoen te reserveren. Het Basispakket bevat de projecten waarvoor een bijdrage uit het regiofonds is afgesproken en waarvan de kosten zijn gedekt. Deze projecten dragen direct bij aan de geactualiseerde bereikbaarheidsstrategie, waarmee de bereikbaarheid van de regio tot 2020 kan worden geborgd. Het gaat vooral om investeringen in HOV-assen, OV-knooppunten en P+R. Op het gebied van P+R en OV-knooppunten is voor een aantal projecten geen bijdrage vanuit het regiofonds beschikbaar, maar wel uit het RSP-programma HOV/Transferia.

Grote projecten in het Basispakket zijn 'de Florijnas Assen' (€ 13,4 miljoen), 'de knoop Groningen' (€ 27,0 miljoen) en 'frequentieverhoging Groningen - Leeuwarden' (€ 7,0 miljoen). Over de voorwaarden waaronder de bijdrage wordt toegekend en het kasritme vindt de komende periode overleg met de initiatiefnemers plaats.

Daarnaast is het programma Beter Benutten een belangrijk onderdeel van het Basispakket. Vanuit het regiofonds wordt € 2,7 miljoen bijgedragen aan met name de onderdelen Mobiliteitsmanagement, Groningen Bereikbaar en stallingsfaciliteiten voor de fiets. Mobiliteitsmanagement als deelprogramma wordt onder verantwoordelijkheid van het programmabureau uitgevoerd en heeft inmiddels positieve resultaten afgeleverd.

Om een beter beeld te krijgen van de actuele uitgaven uit het Regiofonds voor de korte, middellange en lange-termijn worden jaarlijks met de partners de risico's voor de planning (tijd en financieel) in beeld gebracht. Dit resulteert voor dit jaar in een geactualiseerd MIP Bereikbaarheid eind 2013.

De begroting voor 2014 is gebaseerd op het meest recente uitvoeringsprogramma, aangevuld met enkele projecten uit het Basispakket waarvoor een bijdrageverlening in 2014 wordt verwacht. Voor 2014 wordt rekening gehouden met een bedrag van ruim zeven miljoen euro.

De daadwerkelijke uitbetaling uit het Regiofonds is afhankelijk van de aanvragen die gedurende het jaar worden ingediend. Voor de meeste projecten die nog niet in uitvoering zijn, zijn in het MIP gereserveerde bedragen opgenomen. Deze bedragen winnen aan hardheid als de aanvragen zijn gedaan en gehonoreerd en een kasritme is afgesproken. Het begrote bedrag voor 2013 is redelijk hard en voor 2014 veel minder hard. De gehonoreerde en verwachte uitvoeringsprojecten 2013/2014 zijn op de volgende pagina opgenomen in tabel 3.

Verwachte projecten in uitvoeringsprogramma 2013 / 2014

Gehonoreerde aanvragen	Te verwachten aanvragen
Fietspad Zuidhorn - Den Horn	Fietsrouteplus Zuidhorn-Groningen (3 ^e fase)
Fietsrouteplus Bedum - Groningen	Doorontwikkeling transferium Zuidhorn
Fietsverbinding "de Vosholen"	Bereikbaarheid station en busknooppunt Winsum
Herprofilering weg/fietspad langs Meerweg	Programma Florijnas
Fietsroute Woldweg - Foxholstermeer	Permanente uitbreiding transferium Haren
Fietsroute Ronde Meerweg Paterswolde	Bushalte Hooge Meeren Hoogezand - Sappemeer
Bus op de vluchtstrook A28 De Punt - Haren	Investeringspakket Infra en OV Leek/Roden
Facelift Noordelijke Stations	
Verkeersmanagement Ring Groningen (incl. pakket 13)	
Transferium Hoogezand (P+R faciliteit, 1e fase)	
Bus / treinknooppunt stationsgebied Haren en infraontsluiting	
Stationsgebied Haren	
Taskforce Mobiliteitsmanagement	
Dynamische Reisinformatie Systemen OV (DRIS)	
Busdoorstroming Europaweg	
Busontsluiting Europapark (P3) op Europaweg	
Programma Beter Benutten; incl. Groningen Bereikbaar	
Investeringspakket Infra en OV Leek / Roden.	

Tabel 3: Uitvoeringsprojecten programma Bereikbaarheid. De projecten in de eerste kolom van de lijst betreffen projecten die opgenomen zijn in het vastgestelde uitvoeringsprogramma 2013, van enkele projecten loopt de uitvoering door in 2014. In de tweede kolom zijn de projecten opgenomen waarvan een aanvraag in 2014 wordt verwacht

Woningmarktmonitor

De belangrijkste actuele woningbouw- en woningmarktgegevens van de Regio Groningen-Assen worden via monitoring bijgehouden en verwoord in een woningmarkt-rapportage. De rapportage gaat in op de stand van zaken rond de woningbouwafspraken die zijn vastgelegd in het regionale instemmingsmodel. De rapportage omvat een terugblik op het afgelopen jaar en geeft inzicht in de verwachte vraagontwikkeling en het aanbod.

Voor het opstellen van de monitor is een jaarlijkse verplichting ad € 1.500 aangegaan bij de NVM voor het verkrijgen van verkoopcijfers woningbouw per gemeente.

Met de gemeente Groningen en de gemeente Assen zijn voor 2014 nog geen afspraken gemaakt over het opstellen van de monitor. Er wordt rekening gehouden met een bedrag van € 15.000 voor het verzamelen van diverse gegevens en het daadwerkelijk opstellen van de rapportage.

De stuurgroep heeft aangegeven te willen blijven monitoren. Naar verwachting zullen volgend jaar twee rapportages worden opgesteld in plaats van vier.

Fonds Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO-fonds)

Op 17 september 2013 heeft de voorzitter van de stuurgroep een intentieovereenkomst CPO-fonds ondertekend namens de stuurgroep. Voor een groep mensen die gezamenlijk een woningbouwproject wil gaan ontwikkelen, maakt dit revolverend fonds het mogelijk om de plankosten voor te financieren. Afgesproken is om € 250.000 beschikbaar te stellen vanuit het Regiofonds. De Rabobank in de regio stelt hetzelfde bedrag beschikbaar. Regio Groningen-Assen zorgt voor een onafhankelijke adviseur die advies geeft bij de aanvraag over haalbaarheid (planologisch, financieel en juridisch). Het beheer van het fonds ligt bij de Rabobank.

C. Kwaliteit van Stad en Land € 2.656.000

Een van de drie speerpunten in de geactualiseerde Regiovisie is de kwaliteit van stad en land behouden en versterken - de diversiteit aan woonmilieus, voorzieningen, landschappen en ecologische kwaliteiten koesteren en versterken. Er wordt ingezet op de projecten met regionale uitstraling ter versterking van gebiedskwaliteit en/of meerwaarde voor woon- en werkmilieus en recreatie en toerisme. Tevens wordt ingezet op projecten die bijdragen aan het behoud en de ontwikkeling van de regionale parels (Natura 2000, Nationaal landschap en Landgoederen).

Totale omvang budget Regiopark tot 2020 was in eerste instantie € 28,0 miljoen. Van dit beschikbare budget is inmiddels € 16,7 miljoen euro toegekend aan investeringsprojecten die in uitvoering zijn; deze middelen zijn dus uitbetaald dan wel opgenomen als verplichting. Met betrekking tot het restantbudget van (28,0 - 16,7=) € 11,3 miljoen is bij de Actualisatie Regiovisie besloten om 30% hierop te bezuinigen. De regionale projecten ter versterking van gebiedskwaliteit (voorheen programma regiopark) zullen in de komende periode hierop worden aangepast.

Voor 2014 is een bedrag van € 2,7 miljoen begroot, uitgaande van de geplande uitgaven uit het lopende uitvoeringsprogramma 2013 en € 268.000 aan eerste termijnbetalingen van nieuwe uitvoeringprojecten 1/6 deel van het restantbudget. De daadwerkelijke uitbetaling uit het regiofonds is afhankelijk van de claims die gedurende het jaar worden ingediend.

De uitvoeringsprojecten 2013/2014 zijn op de volgende pagina opgenomen in tabel 4.

Bijdrage aan projecten kwaliteit stad en land

De bijdrage aan projecten is vanaf het eerste uitvoeringsprogramma in 2006 vastgesteld op maximaal 45 % (en voor recreatieve infrastructuur 33%). In de afgelopen programmaperiode is het gelukt om de bijdrage vanuit Regiopark aan projecten op gemiddeld 25% vast te stellen, omdat veel energie is gestoken in het verkrijgen van zoveel mogelijk Rijks- en Europese middelen voor Regiopark-projecten. Met een zo laag mogelijk percentage aan regiomiddelen is hierdoor sinds de eerste investeringen sinds 2006 een maximaal aantal projecten gerealiseerd.

Gelet op het feit dat belangrijke Europese fondsen inmiddels zijn uitgeput, er bij het Rijk (ILG-middelen) fors wordt bezuinigd evenals bij de regionale deelnemers, zal de maximale bijdrage van 45% vaker moeten worden toegekend om projecten te kunnen uitvoeren. Overigens is het de verwachting dat de nieuwe Europese

(plattelandsonwikkelings) programma's die zouden kunnen passen binnen de ambities van het versterken van de kwaliteit van stad en land niet eerder dan na volgend jaar starten. Om maximaal gebruik te kunnen maken van financiële middelen buiten de regio als cofinanciering zal om tactische redenen het realiseren en dus beschikken van nieuwe projecten iets getemporeerd worden om de jaren daarop weer te versnellen in de uitvoering.

Uitvoeringsprogramma 2013, met daarin ook projecten die deels doorlopen tot 2014	
Aanleg beekdal Messchen, fase 1	Toegangspoor Drentsche Aa
Aanleg fietspad Peest Assen	Kerk Klein Wetsinge
Uitvoering 1e fase inrichtingsplan Leegkerk Dorkwerd Groningen	Landgoed Amelte deelproject Assen aan de Aa
Fasenplan Ter Borch Tynaarlo	Landgoed Glimmen
Zuidzijde Zuidlaardermeer Tynaarlo	Uitvoering visie Leekstermeer
Recreatieve voorzieningen VIEP bestuurscommissie peize	Verbindingszone en entree Meerweg
Versterken landschapselementen Haren	Zeegseloepje Hunze en Aa's
Herstel sluis Haansvaart Slochteren	Versterken recreatieve infrastructuur Onlanden (VIEP) fase II
Herstel particuliere landschapselementen Tynaarlo	Landgoederenzone Noord Drenthe
Herstel natte landschapselementen Haren	Leek schakel Nienoord
Uitvoering structuurvisie Meerweg Haren	Stadsweg
TRIP Paterswoldsemeer fase I Meerschop	Uitvoering brinkenplan Noordenveld
Landgoed Nienoord	Beheer landschap en burgerparticipatie
Recreatieve ontsluiting Midden Groningen fase I	Om Aduard Zuidhorn
Groene buffer Peizermaden Oost	Versterken groene dorpslint in het open landschap Duurswold
Boerenerven Middag Humsterland	Kleinschalige landschapselementen Haren 2013 2016
Recreatieve ontsluiting EHS Reitdiep	Herstel en versterken Wierden Middag-Humsterland
Gebiedsplan Woldstreek	Wandelnetwerken MH en ZWK
Recreatieve ontsluiting EHS Midden Groningen fase II	
Assen aan de Aa	Verkenning laagveengordel

Tabel 4: Uitvoeringsprojecten Regiopark

* de projecten in de lijst betreffen projecten die opgenomen zijn in het vastgestelde uitvoeringsprogramma 2013 en waarvan de uitvoering doorloopt in 2014 en verder. Mogelijke nieuwe projecten voor 2014 staan niet in deze lijst.

Toelichting op begroting overige projecten 2014

D. Innovatie € 500.000

De post Innovatie wordt de komende maanden nader uitgewerkt. In de Actualisatie is tot en met 2020 een bedrag van € 4,0 gereserveerd. In de begroting is daarom rekening gehouden met het gemiddelde jaarbedrag van € 0,5 mln.

E. Compensatie € 3.400.000

In samenhang met de afspraken over de regionale woningbouwprogrammering heeft de stuurgroep op 24 februari 2012 besloten om compensatiemiddelen beschikbaar te stellen aan de schragende gemeenten. In 2004 is bij de actualisatie van de Regiovisie voor de schragende kernen Leek/Roden en Hoogezand-Sappemeer een opgave geformuleerd, tot uiting komend in een bundeling van wonen werken en mobiliteit op de T-structuur. Voor

de woningbouw betekende dit dat de betrokken gemeenten een forse regionale taakstelling hebben gekregen, die heeft geleid tot integrale uitwerking in de plannen Groene Compagnie en IGS Leek/Roden, met daaraan gekoppelde (voor)investeringen en plankosten. De combinatie van het inleveren van regionale taakstellingen en het resteren van zware exploitatielasten, vormt aanleiding om de betrokken gemeenten financieel tegemoet te komen. In onderling overleg en rekening houdend met het saldo van het Regiofonds is met de vier gemeenten in 2012 een kasritme afgesproken. Net als in 2013 is voor 2014 een bedrag van € 3,4 miljoen euro gereserveerd.

F. Substantiële projecten niet-stedelijke gemeenten € 2.146.000

In het kader van de besluitvorming over de evaluatie heeft de stuurgroep regio Groningen-Assen besloten vast te houden aan de onderscheidende rollen in regionaal verband van de niet-stedelijke gemeenten. Het gaat respectievelijk om de schragende opgaven van Leek/Roden en Hoogezand-Sappemeer, de schakelrollen van Bedum, Ten Boer, Winsum en Zuidhorn en de eigenstandige rollen van de gemeenten Haren, Slochteren en Tynaarlo.

Met het oog op het meer zichtbaar maken van deze rollen heeft de stuurgroep middelen beschikbaar gesteld in het Meerjaren Investeringsprogramma van de regio (MIP 2010-2020). Voor de schragende ontwerpogaven (Leek-Roden en Hoogezand-Sappemeer) is totaal € 6 miljoen beschikbaar. Voor de opgaven van de schakelgemeenten (Zuidhorn, Bedum, Winsum en Ten Boer), en de gemeenten Haren, Tynaarlo en Slochteren is totaal € 5,0 miljoen beschikbaar. De stuurgroep heeft 6 december 2012 het uitvoeringsprogramma substantiële projecten vastgesteld. De daadwerkelijke uitbetaling is afhankelijk van de claims die gedurende het jaar worden ingediend. Voor 2014 wordt rekening gehouden met een bedrag van € 2,1 miljoen. In de jaren 2015 en 2016 worden de laatste verplichtingen uit het uitvoeringsprogramma van 2011 ingelost.

Uitvoeringsprogramma Substantiële projecten, vastgesteld stuurgroep 06-12-2012

Leek-Nietap	Herstructurering dorpscentrum Zuidhorn
Stadshart Hoogezand	Centrumplan Bedum
Stationsgebied Haren	Herinrichting Onderdendamsterweg in Winsum
Revitalisering Dorpscentra gemeente Tynaarlo	Dorpsentree Ten Boer
Herinrichting Slochterhaven	

4. Begroting programmabureau en organisatie 2014

Omschrijving	Begroting 2013
1. Salariskosten	850.000
2. Huisvesting	55.000
3. Vergaderkosten	9.000
4. Administratiekosten	18.000
5. Communicatiekosten	45.000
6. Kwaliteit programmabureau	25.000
7. Nirov	6.000
8. Stichting Vastgoedrapportage	6.000
9. Onvoorzien	25.000
Totaal	1.039.000

Tabel 5a: Begroting programmabureau 2013

Omschrijving	Begroting 2014
1.Salariskosten*	591.000
2. Huisvesting, kantoor & ICT	90.000
3. Administratie- en advieskosten	31.000
4. Communicatiekosten	45.000
5. Onvoorzien	25.000
Totaal	782.000

Tabel 5b: Begroting programmabureau 2014

*Naast de salariskosten zullen ook extra kosten worden gemaakt ten behoeve van de transitie van de organisatie van de regionale samenwerking (onder meer de kosten voor begeleiding, herplaatsing en kwartiermaker). Vanwege het onzekere karakter is deze post niet vertaald in een begrotingspost. Wel wordt een reservering van € 200.000 opgenomen ten behoeve van de organisatie van de regionale samenwerking

Toelichting op de begroting programmabureau 2013

Dit onderdeel van de begroting ziet er anders uit dan voorgaande jaren. Voor 2014 is er naar aanleiding van de Actualisatie eenmalig een post transitiekosten opgenomen. Daarnaast zijn enkele posten uit de vorige begroting samengevoegd.

1. Salariskosten € 591.000

Binnen de gestelde randvoorwaarden en financiële uitgangspunten is het huidige programmabureau RGA (11,6 fte) door een extern bureau herijkt. De resultaten worden als uitgangspunt gebruikt voor de transitie - onder voorbehoud van goedkeuring door raden en staten - van het programmabureau.

De directe salariskosten voor 2014 zijn een ruwe inschatting van een kleinere organisatie: het bedrag van € 591.000 is gebaseerd op een kernorganisatie van 6,5 fte.

2. Huisvesting, kantoor & ICT € 90.000

Het programmabureau Regio Groningen-Assen is gehuisvest in de Oosterstraat in Groningen. Onder deze post vallen de huur- en servicekosten (€ 63.000, hoger dan voor 2013 vanwege huurstijging en omdat het werkelijke aantal verhuurde vierkante meters iets hoger was); Kantoor-/vergaderkosten (€ 10.000) en ten slotte kosten voor ICT en telefonie (€ 17.000) die door de provincie Groningen wordt geleverd. Deze post is in de vorige begroting wel genoemd, maar de kosten waren per abuis niet meegenomen. Vanaf december 2012 wordt de gehele verdieping gehuurd. Een deel (23%) wordt vanaf december 2012 weer onderverhuurd aan het samenwerkingsverband Groningen Bereikbaar. Het begrote bedrag betreft de netto huisvestingskosten. Omdat de organisatie zal inkrimpen, is het te verwachten dat deze post op korte termijn ook lager zal worden. In het meerjarencader is hier al van uitgegaan.

3. Administratie- en advieskosten € 31.000

De financiële administratie van de Regio Groningen-Assen wordt uitgevoerd door de kassier (provincie Groningen) van het samenwerkingsverband. De provincie Groningen ontvangt een vergoeding (€ 10.000) voor het uitvoeren van de financiële administratie. Het opstellen van begrotingen, jaarrekeningen en meerjareninvesteringsprogramma's valt niet onder deze dienstverlening. Daarnaast worden er jaarlijks kosten gemaakt voor het opstellen van accountantsverklaringen van de jaarrekening en de rijksbijdragen (€ 7.500). Ten slotte zijn in deze post reserveringen gemaakt voor deelname aan het Nirov-programma, Stichting Vastgoedrapportage en incidentele advisering (samen € 13.500).

4. Communicatiekosten € 45.000

Voor het vrijwillige samenwerkingsverband Regio Groningen-Assen is communicatie met de interne en externe omgeving van cruciaal belang. Vaste onderdelen zijn de nieuwsbrief, website en communicatie met raden, Staten, private en maatschappelijke organisatie. Door een deel van de kosten te financieren uit het taakstellende programmabudget, is de post communicatiekosten gehandhaafd op € 45.000.

5. Onvoorzien € 25.000

De post heeft alleen betrekking op onvoorziene kosten in het kader van de organisatiekosten en is gebaseerd op een bedrag dat in de buurt komt van 2,5% van het totaal.

5. Totale begrote uitgaven 2014

De totale begrote uitgaven geven een overzicht van de geplande uitgaven voor het jaar 2014. Bovendien worden deze uitgaven vergeleken met de prognose voor 2013.

	Begroting 2013	Begroting 2014
Projecten / Speerpunten	15.500.000	16.534.000
Programmabureau (incl. reservering tbv de transitie 2014)	1.039.000	982.000
Totaal	16.539.000	17.516.000

Tabel 6: Totale begrote uitgaven

Toelichting totale uitgaven 2013 en 2014

Voor 2013 is voor circa € 16,5 miljoen aan uitgaven begroot. Te weten circa € 15,5 miljoen voor de projecten uit het meerjareninvesteringsprogramma en € 1,0 miljoen voor het programmabureau.

Voor 2014 is voor circa € 17,5 miljoen aan uitgaven begroot. Te weten circa € 16,5 miljoen voor de projecten uit het meerjareninvesteringsprogramma en € 1,0 miljoen voor het programmabureau.

Bijlage 1 Bijdrage van de deelnemers

De bijdragen van de deelnemers zijn voor de jaren 2013 en 2014 in het onderstaande tabel weergegeven.

De Stuurgroep heeft op 14 juni ingestemd met de Actualisatie Regiovisie, waarin onder meer wordt voorgesteld de jaarlijkse bijdrage met ingang van 2013 met 30% te verlagen ten opzichte van het oorspronkelijke totaalbedrag van 9,5 mln. Op grond hiervan zal de korting van (€ 8,81 mln. -/- € 6.65 mln.=) € 2,16 mln. worden verrekend voor 2013. In de laatste kolom van onderstaande tabel is te zien waar de bijdragen na verrekening op uitkomen.

Deelnemers	storting 2013	storting 2014	Verrekening 2013	Nettobijdrage 2014
<i>Provincies</i>				
Groningen	2.640.440	1.848.308	792.132	1.056.176
Drenthe	1.185.084	921.732	263.352	658.380
<i>Gemeenten</i>				
Groningen	1.909.000,80	1.484.778	424.222	1.060.556
Assen	1.197.244,80	931.190	266.054	665.136
Hoogezand-Sappemeer	472.125,60	367.209	104.917	262.292
Leek	209.336,40	162.817	46.519	116.298
Noordenveld	326.037,60	253.585	72.453	181.132
Tynaarlo	385.718,40	300.003	85.715	214.288
Haren	99.770,40	77.599	22.171	55.428
Slochteren	63.248,40	49.193	14.055	35.138
Zuidhorn	99.770,40	77.599	22.171	55.428
Bedum	63.248,40	49.193	14.055	35.138
Winsum	99.770,40	77.599	22.171	55.428
Ten Boer	63.248,40	49.193	14.055	35.138
Totaal	8.814.044	6.650.000	2.164.044	4.485.956

Tabel 7: Bijdrage van de deelnemers

Bijlage 2 Financieel kader 2014-2020

Lasten		2014-2020	Baten	2014-2023
Verplichtingen				
- Substantiële projecten	4,8		Saldo Regiofonds (1-1-2014)	25,6
- Compensatiemiddelen	3,4		(Restant) Beter Benutten*	2,0
- Bereikbaarheid (uitvoeringsprogramma)	1,2		Terugstorting Gemeente Groningen	10,0
- Beter Benutten (incl. rijksbijdr.)	9,9		Bijdragen deelnemers	66,5
- Organisatiekosten	1,0		Verlaging bijdrage 2013	-2,16
- Regiopark (uitvoeringsprogramma)	5,6		Rente	0,6
- Kleine regionale projecten	0,2			
Totaal verplichtingen		26,1		
Na actualisatie (nieuw beleid)				
- Bereikbaarheid	58,9			
- Regionale projecten	8,0			
- Economie	1,1			
- Innovatie	3,5			
- Wonen (CPO-fonds)	0,3			
- Organisatiekosten	4,7			
Totaal overig		76,5		
Totaal lasten		102,6	Totaal baten	102,6

Tabel 8: financieel kader 2014-2020

*Het programma Beter Benutten (€ 9,9mln.) wordt gedekt uit een Rijksbijdrage van € 7,2mln. en een Regiofondsbijdrage van € 2,7 mln. In 2013 is van de Rijksbijdrage al € 5,2 mln. ontvangen. De resterende € 2,0 mln. wordt in 2014 ontvangen.

** Doordat er in de tabel wordt gewerkt met afgeronde cijfers lijkt de optelling niet te kloppen. Dit kan het geval zijn als bijvoorbeeld een meerderheid van de getallen naar boven wordt afgerond.

Maatregelenpakket t.o.v. het financieel kader uit de begroting 2013	
Taakstelling Regionale Projecten (voorheen Regiopark)	30% (= €3,4 mln.)
Taakstelling Economie (voorheen Economie, Bedrijventerreinen en Profilerings)	80% (= € 4,4 mln.)
Organisatiekosten, incl. Programmabureau	PM*
Schrappen van de RegioTram uit het Regiofonds	€ 33 mln.

Tabel 9: In deze tabel zijn de belangrijkste wijzigingen t.o.v. het meerjarenperspectief uit de begroting van 2013 weergegeven. De taakstellingen zijn toegepast op de vrije ruimte binnen het meerjarenperspectief (=begroot 2013-2020 minus verplichtingen).

*Voor het Programmabureau is geen taakstelling geformuleerd. Wel zal medio 2014 duidelijk zijn wat het effect van een kleinere organisatie voor de komende jaren zal zijn.

Financieel kader 2014-2020 (tabel 8)

Op basis van de Actualisatie is het financieel kader 2014-2020 opgesteld. Het financieel kader wijkt af van de Actualisatie, omdat die uitging van de periode vanaf 2013. Het financieel kader gaat in vanaf 2014, hetgeen automatisch betekent dat de prognose voor 2013 hierin is verwerkt.

Het financieel kader laat twee looptijden zien. De programma's en projecten zijn begroot tot 2020, terwijl de financiering daarvan tot en met 2023 loopt. Deze opstelling geeft in hoofdlijnen weer op welke manier de beschikbare middelen zullen worden ingezet. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de aangegane verplichtingen en het deel waarbinnen de Stuurgroep nog kan bijsturen.

In tabel 8 is aan de kostenkant een opsomming gemaakt van posten die al verplicht zijn. Hierbij gaat het om de eerder vastgestelde uitvoeringsprogramma's, de beschikbaar gestelde compensatiegelden en de in deze begroting voorgestelde organisatiekosten. Voor de overige posten geldt dat de stuurgroep de kaders heeft aangegeven waarbinnen de overige uitgaven mogen worden gedaan. Een post als Bereikbaarheid is concreter omdat deze is gebaseerd op de geactualiseerde Netwerkanalyse, die voor de komende kan worden gezien als de kapstok voor de bereikbaarheidsprojecten in de regio. De post organisatiekosten is ook hier opgenomen. Het betreft de reservering voor de jaren 2015 tot en met 2020.

Ruim tachtig procent wordt besteed aan de investeringsprogramma's Bereikbaarheid (inclusief Beter Benutten) en Regionale projecten (voorheen Regiopark). In dit percentage zijn de lopende verplichtingen meegenomen. Voor nieuw beleid (Economie en Innovatie) is circa vijf procent beschikbaar en voor organisatiekosten iets minder dan zes procent. Het overige betreft de substantiële projecten en compensatiemiddelen.

Voor diverse begrotingsposten geldt dat er - op onderdelen zelfs op de kortere termijn (2014) - nog verfijning zal moeten plaatsvinden. Dit geldt bijvoorbeeld voor de post organisatiekosten. Op korte termijn zullen de kosten van het programmabureau omlaag gaan. Medio 2014 zal er meer duidelijkheid zijn ten aanzien van het vernieuwde programmabureau. In het financieel kader is vooralsnog uitgegaan van ca. 25% structureel lagere organisatiekosten (€ 0,77 mln. per jaar). Daarnaast is geen rekening gehouden met het effect van kostenstijgingen. Overigens zal dit beperkt zijn, omdat het alleen betrekking kan hebben op de post organisatiekosten. Vanwege een lagere stand van het fonds, maar vooral vanwege de lagere rente (verplicht schatkistbankieren) zijn de renteopbrengsten veel lager dan waar vorige jaren rekening mee werd gehouden.

De Stuurgroep heeft ervoor gekozen om de bijdrage met 30% te verlagen en tegelijkertijd de betalingstermijn te verlengen tot en met 2023. Dit houdt automatisch in dat het regiofonds eerder het nulpunt zal bereiken. Omdat volgens het spelregelkader het fonds niet rood kan staan, betekent dat dat de bijdragen voor een deel van de projecten op een later moment zullen worden uitbetaald.

Bijlage 3 Verdeling kosten conform actualisatie

In tabel 8 zijn de begrotingsposten verwoord zoals deze tot 2013 zijn gehanteerd. Om aansluiting te maken met de geactualiseerde regiovisie is in tabel 9 een opstelling gemaakt waarin de in nieuwe visie verwoorde speerpunten tot uiting komen.

Verdeling kosten conform Actualisatie 2013	Bedrag	%
<i>Speerpunten</i>		
Economie	1,1	1,0%
Interne samenhang	70,3	68,5%
Kwaliteit stad-land	13,6	13,3%
<i>Overige projecten</i>		
Innovatie	3,5	3,4%
Compensatie	3,4	3,3%
Substantiële en kleine regionale projecten	5,0	4,9%
<i>Organisatiekosten</i>		
	5,7	5,6%
Totaal	102,6	100%

Tabel 9: Bestedingen conform de geactualiseerde regiovisie

